

IV MONITORING RADA REGULATORNIH TELA, DRŽAVNIH ORGANA I KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJA ZA ZAŠTITU AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA

REGULATORNA TELA

1. REPUBLIČKA RADIODIFUZNA AGENCIJA (RRA)

1.1. Televizija „Enter“ ostala je bez dozvole za zemaljsko emitovanje programa, zbog neplaćenih naknada za emitovanje programa. Ovu odluku Savet Republičke radiodifuzne agencije doneo je na sednici održanoj 8. avgusta. Televizija „Enter“ imala je dozvolu za zemaljsko emitovanje programa za regionalno pokrivanje u Beogradu. „Krizu u lokalnim medijima je tolika, da čak i mediji u Beogradu, koji imaju najviše prihoda od reklama, ne mogu da opstanu“, izjavio je za „Novosti“ Goran Karadžić, zamenik predsednika Saveta RRA. On je dodao, da je od ukupnog broja televizija koje su emitovale program u Beogradu, do sada polovina ostala bez dozvola, zbog neplaćenih naknada za emitovanje programa. Pre „Entera“, bez dozvole su ostali i „Art“ i „TV Plus“.

U skladu sa odredbama Zakona o radiodifuziji, emiter za dobijeno pravo na emitovanje programa plaća naknadu za emitovanje programa i naknadu za korišćenje radiofrekvencije. Visina i način plaćanja naknade za korišćenje radiofrekvencija, utvrđuju se u skladu sa propisima o elektronskim komunikacijama i plaća se u korist računa regulatornog tela nadležnog za oblast elektronskih komunikacija. Naknada za emitovanje programa uplaćuje se na račun Republičke radiodifuzne agencije. Visinu naknade za emitovanje programa Republička radiodifuzna agencija utvrđuje, uz saglasnost Vlade Republike Srbije na osnovu kriterijuma koji obuhvataju broj stanovnika na području na kome se emituje program i programske koncepcije emitera, odnosno porekla i vrste programa koji se emituje. U praksi, ova naknada je i do 10 puta veća od naknade za korišćenje radiofrekvencija i često je ukazivano da predstavlja ozbiljno opterećenje za rad medija. Činjenica da čak i pojedini mediji u Beogradu ne mogu da plate ovu naknadu, potvrđuju da ove primedbe nisu bez osnova. Takođe, iako je jedini razlog zbog koga je zakonodavac propisao obavezu plaćanja ove naknade (za razliku od naknade za korišćenje radiofrekvencija, koja je po svojoj prirodi zapravo cena korišćenja ograničenog resursa) - obezbeđivanje stabilnog finansiranja i finansijske nezavisnosti regulatora, ove naknade već godinama u znatnoj meri prevazilaze trošak regulacije, što samo potvrđuje činjenica da RRA naplaćene viškove prebacuje u državni budžet. S druge strane, neizmirivanje naknade predstavlja osnov za oduzimanje dozvole. Zakonom je predviđeno da ona može biti oduzeta ako emiter i pored izrečene opomene u pisanoj formi, obavezu plaćanja naknade ne izmiri. Procesnim pravilima Zakona

o radiodifuziji predviđeno je da emiter kome je oduzeta dozvola ima pravo da, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke Saveta, podnese prigovor protiv takve odluke. Prigovor ne odlaže izvršenje odluke, a protiv odluke Saveta donete po prigovoru može se pokrenuti i upravni spor.

DRŽAVNI ORGANI

2. MINISTARSTVO KULTURE, INFORMISANJA I INFORMACIONOG DRUŠTVA

Na Internet prezentaciji Ministarstva kulture, informisanja i informacionog društva, 17. avgusta je objavljeno da je Sektor za medije ovog ministarstva završio tekst Predloga nacrt medijske strategije. Podsetimo, sama najava usledila je nakon javne rasprave vođene o tekstu Nacrta koji je pripremila radna grupa, u kojoj su svoje eksperte imenovali medijska i novinarska udruženja i samo ministarstvo. Trebalo je da Sektor za medije u tekst Predloga inkorporira primedbe, predloge, komentare i sugestije pristigle tokom javne rasprave. Završni tekst, međutim, nije objavljen, već ga je ministar Predrag Marković, shodno dogovoru sa predsednikom Vlade, uputio Premijeru radi formiranja Komisije koja bi na završeni tekst Predloga dala svoje sugestije, po čijem razmatranju bi, pre usvajanja Strategije na Vladi, tekst Predloga, ministar predstavio na javnom slušanju u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Za članove ove Komisije, formirane rešenjem predsednika Vlade Mirka Cvetkovića, imenovani su Dragana Milićević Milutinović, državna sekretarka Ministarstva kulture, informisanja i informacionog društva, kao predsednik, Irini Reljin, pomoćnica ministra kulture, informisanja i informacionog društva za telekomunikacije, Goran Radosavljević iz Ministarstva finansija, Srđan Majstorović iz Kancelarije za evropske integracije, Jelena Trivan, predsednica Odbora za kulturu i informisanje Narodne skupštine Republike Srbije, Dragan Penezić iz Komisije za zaštitu konkrecije, Ranka Vujović iz Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, Zoran Sekulić, kao predstavnik medijskog sektora i Sandra Bašić Hrvatinić, ekspert Evropske komisije. Komisija je sa radom počela 22. avgusta. Iako nije bilo zvaničnih saopštenja o njenom radu, moglo se pretpostaviti da i dalje sporna ista pitanja - u kom roku i na koji način će se država povući iz vlasništva u medijima, odnosno u kojoj meri ona uopšte može biti vlasnik medija. Sporno je i na koji način će se Srbija boriti sa nedozvoljenom medijskom koncentracijom, unakrsnim medijskim vlasništvom i vertikalnom integracijom - istovremenim učešćem na tržištima medija i tržištu oglašavanja, tržištu distribucije štampe i tržištu elektronskih komunikacija. Koplja se lome i oko načina na koji će se zadovoljavati potrebe građana za informisanjem od lokalnog i regionalnog značaja, kao i za informisanjem na manjinskim jezicima, pri čemu vlast i pored

protivljenja praktično celokupne medijske zajednice oličene u novinarskim i medijskim udruženjima, ne odustaje od ideje o formiranju regionalnih javnih servisa, kao ni od toga da nacionalni saveti nacionalnih manjina zadrže pravo da osnivaju manjinske medije koji bi se onda finansirali iz budžetskih sredstava.

KOLEKTIVNE ORGANIZACIJE ZA ZAŠTITU AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA

3. ORGANIZACIJA PROIZVOĐAČA FONOGRAMA SRBIJE (OFPS)

Organizacija proizvođača fonograma Srbije saopštila je da je najveći svetski proizvođač fonograma i jedan od velike četvorke muzičke industrije (zajedno sa Sony Music Entertainment, Warner Music Group i EMI Group), Universal Music Group prijavio svoj repertoar OFPS-u, preko kolektivne organizacije iz Velike Britanije PPL, sa kojom OFPS ima potpisan bilateralni ugovor. U saopštenju se ne navodi da li su i preostala tri lidera u muzičkoj industriji i kada prijavila svoj repertoar OFPS-u.

Objavljivanje ovakvog saopštenja od strane organizacije za kolektivnu zaštitu srodnih prava, vraća nas na pitanje osnova po kome kolektivne organizacije vrše naplatu naknada od korisnika za račun vlasnika prava. U skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima, kolektivna organizacija naknadu naplaćuje ili po osnovu naloga nosioca prava da istu naplaćuje u svoje ime a za njihov račun, u skladu sa članom 153. Zakona ili po osnovu članom 180. Zakona ustanovljene pretpostavke, da organizacija ima ovlašćenje da deluje za račun svih nosilaca prava u pogledu onih prava i onih vrsta predmeta zaštite koji su obuhvaćeni njenom delatnošću, te na kraju, u odnosu na strane vlasnike prava, po osnovu ugovora sa odgovarajućim inostranim organizacijama, u skladu sa kojim obezbeđuje kolektivno ostvarivanje prava domaćih nosilaca u inostranstvu, kao i stranih nosilaca u Srbiji. Zakonom je predviđeno da su kolektivne organizacije u obavezi da ovakve ugovore zaključe u roku od 5 godina od dana sticanja prve dozvole za obavljanje delatnosti. Podsetimo, OFPS je prvu dozvolu stekao još 2002. godine. Iz saopštenja nije jasna priroda prijave repertoara Universal Music Group-a OFPS-u, odnosno da li on predstavlja nalog Universal Music Group-a OFPS-u u smislu člana 153. Zakona ili pak proširenje obima prava pokrivenih od ranije postojećim ugovorom sa PPL-om ili je pak reč o nečem trećem. O tome, o kolikom repertoaru je u ovom slučaju reč, svedoče podaci o tržišnom učešću Universal Music Group-a tokom prethodne decenije, koji su se, po javno dostupnim podacima tokom prethodne decenije, kretali u rasponu od jedne četvrtine do čak jedne trećine u svetskim razmerama.